

Wstęp	11
Rozdział 1	
Jakość informacji finansowych w teorii i w regulacjach rachunkowości	13
1.1. Wprowadzenie	13
1.2. Informacje finansowe produktem rachunkowości	15
1.3. Jakość informacji finansowych w świetle kwalitologii	17
1.4. Jakość informacji finansowych w założeniach koncepcyjnych MSSF	20
1.5. Podsumowanie	24
Rozdział 2	
Teoria rachunkowości w tworzeniu i rozwijaniu zasad rachunkowości	27
2.1. Wprowadzenie	27
2.2. Definicje prawne zasad (polityki) rachunkowości	30
2.3. Elementy składowe zasad (polityki) rachunkowości	33
2.4. Nadrzędne zasady rachunkowości	35
2.5. Rola teorii rachunkowości w rozwoju zasad rachunkowości	44
2.6. Podsumowanie	48
Rozdział 3	
Polityka rachunkowości w teorii i w prawnych regulacjach rachunkowości	49
3.1. Wprowadzenie	49
3.2. Rys historyczny polityki rachunkowości	50
3.3. Przegląd definicji polityki rachunkowości	52

3.4. Polityka rachunkowości versus polityka bilansowa	57
3.5. Polityka rachunkowości a zasady rachunkowości	60
3.6. Przestanki istnienia i cele polityki rachunkowości przedsiębiorstwa	63
3.7. Ogólne regulacje prawne dotyczące polityki rachunkowości przedsiębiorstwa	67
3.8. Podsumowanie	69

Rozdział 4

Sposoby regulacji rachunkowości, wybrane teorie, uwarunkowania, praktyka stanowienia standardów

4.1. Wprowadzenie	71
4.2. Teorie regulacji	72
4.3. Sposoby regulacji rachunkowości w praktyce gospodarczej	74
4.4. Praktyka stanowienia standardów rachunkowości	80
4.5. Podsumowanie	86

Rozdział 5

Wartości szacunkowe w teorii i w regulacjach rachunkowości

5.1. Wprowadzenie	87
5.2. Wartości szacunkowe w teorii rachunkowości	88
5.3. Wartości szacunkowe w krajowych i w międzynarodowych regulacjach rachunkowości	92
5.4. Badanie wartości szacunkowych według standardów rewizji finansowej	97
5.5. Podsumowanie	99

Rozdział 6

Badania rachunkowości w zakresie rynków kapitałowych jako kierunek rozwoju pozytywnej teorii rachunkowości

6.1. Wprowadzenie	100
6.2. Struktura współczesnej teorii rachunkowości	101
6.3. Przegląd teorii szczegółowych pozytywnej teorii rachunkowości	105
6.4. Badania w zakresie rynków kapitałowych w rachunkowości	110
6.5. Potencjał rozwoju badań rynków kapitałowych w rachunkowości	113
6.6. Podsumowanie	114

Rozdział 7

Odpowiedzialność w teorii i w regulacjach rachunkowości

7.1. Wprowadzenie	116
7.2. Istota i rodzaje odpowiedzialności przedsiębiorstwa	117
7.3. Rachunkowość a odpowiedzialność	120
7.4. Odpowiedzialność w regulacjach z zakresu rachunkowości	123
7.5. Podsumowanie	128

Rozdział 8	
Wpływ czasu na użyteczność sprawozdania finansowego	131
8.1. Wprowadzenie	131
8.2. Cechy jakościowe sprawozdania finansowego i założenia podstawowe a czynnik czasu	133
8.3. Wpływ czynnika czasu na wycenę aktywów i zobowiązań	136
8.4. Podsumowanie	141

Rozdział 9	
Aktywa – ewolucja i konsekwencje podejścia	143
9.1. Wprowadzenie	143
9.2. Ewolucja definicji aktywów w perspektywie historycznej	144
9.3. Konsekwencje zmiany definicji aktywów	149
9.4. Majątek według nowej koncepcji sprawozdawczej	151
9.5. Podsumowanie	154

Rozdział 10	
Ewolucja współczesnych oczekiwań wobec istniejących koncepcji prowadzenia rachunkowości	156
10.1. Wprowadzenie	156
10.2. Rachunkowość. Lustro z kryształu czy krzywe zwierciadło?	157
10.3. Wiedza, kompetencje i etyka księgowych w świetle planowanej deregulacji usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych	160
10.4. Realizacja procesu obsługi rachunkowości we współczesnej gospodarce	166
10.5. Podsumowanie	171

Rozdział 11	
Memoriałowość i kasowość w rozliczeniach podatkowych	172
11.1. Wprowadzenie	172
11.2. Memoriałowość i kasowość w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT) i prawnych (CIT)	175
11.3. Podatek od towarów i usług (VAT) a zasady: memoriału i kasowa	178
11.4. Podsumowanie	182

Rozdział 12	
Zmiany w zasadach podejścia do rachunkowości budżetowej	184
12.1. Wprowadzenie	184
12.2. Specyfika i podstawy prawne rachunkowości budżetowej	186
12.3. Sprawozdawczość budżetowa i finansowa	193
12.4. Harmonizacja przepisów międzynarodowych	199
12.5. Podsumowanie	201

Rozdział 13

Wybrane aspekty rachunkowości zakładów ubezpieczeń w kontekście nadrzędnych zasad rachunkowości 203

- 13.1. Wprowadzenie 203
- 13.2. Zastosowanie zasady memoriału i zasady współmierności przychodów i kosztów w ewidencji przychodów ubezpieczyciela 205
- 13.3. Wycena aktywów stanowiących pokrycie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych jako przykład zastosowania zasady ostrożności 209
- 13.4. Podsumowanie 212

Rozdział 14

Powiązania rachunkowości z zarządzaniem w aspekcie prawnym, funkcjonalnym i przedmiotowym 214

- 14.1. Wprowadzenie 214
- 14.2. Rachunkowość w systemie zarządzania przedsiębiorstwem 215
- 14.3. Rachunkowość a zarządzanie w aspekcie prawnym 218
- 14.4. Funkcjonalne ujęcie rachunkowości a controllingowa orientacja przedsiębiorstwa 220
- 14.5. Ewolucja sprawozdań finansowych na potrzeby zarządzania 228
- 14.6. Podsumowanie 231

Rozdział 15

Zakres ujawnień informacji o segmentach działalności w sprawozdawczości spółek notowanych na rynku regulowanym w Polsce 232

- 15.1. Wprowadzenie 232
- 15.2. Istota i znaczenie informacji sprawozdawczych o segmentach operacyjnych 233
- 15.3. Segment operacyjny i sprawozdawczy – definicja oraz sposób wyodrębniania 238
- 15.4. Zakres ujawnień na temat segmentów operacyjnych jednostki gospodarczej 241
- 15.5. Analiza ujawnień o segmentach sprawozdawczych w sprawozdaniach wybranych spółek giełdowych 244
- 15.6. Podsumowanie 256

Rozdział 16

Światowe regulacje instrumentów finansowych a nadrzędne zasady rachunkowości 258

- 16.1. Wprowadzenie 258
- 16.2. Nadrzędne zasady rachunkowości 259

6.3. Pojęcie i istota instrumentu finansowego	264
6.4. Nowy MSSF nr 9 „Instrumenty finansowe” i ważniejsze jego rozwiązania	268
6.5. Współczesne regulacje instrumentów finansowych na tle nadrzędnych zasad rachunkowości	272
6.6. Podsumowanie	275

rozdział 17

Propozycja wyceny i prezentacji w sprawozdaniu finansowym kapitału intelektualnego metodą opcyjną

7.1. Wprowadzenie	277
7.2. Gospodarka oparta na wiedzy	278
7.3. Wartości niematerialne i prawne	279
7.4. Kapitał intelektualny a wartości niematerialne i prawne	280
7.5. Sprawozdawczość kapitału intelektualnego	281
7.6. Autorska propozycja kwantyfikacji kapitału intelektualnego K_I i jego prezentacji w bilansie opartym na wiedzy osobistej	282
7.7. Podstawowe założenia koncepcji wyceny i prezentacji w sprawozdaniu finansowym K_I metodą opcyjną	283
17.7.1. Przykład	284
17.7.2. Kontrola i wnioskowanie w zakresie obliczeń wartości godziwej K_I – składnika aktywów nadwyżkowych A_N wraz z propozycją prezentacji K_{IW} według bilansu opartego na wiedzy	287
7.8. Podsumowanie	288

Bibliografia

Wydawnictwa zwarte	290
Wydawnictwa ciągle	299
Akty prawne	305
Witryny internetowe	307